यथा हुताशः आश्रयाशः मांसांशः पलाशः हविष्याशः।

आशंसा स्त्री आ+शस–अ। अप्राप्तस्य १प्राप्तीच्छायाम्, २इष्टार्थाशंसने च। "निदधे विजयाशंसां चापे सीताञ्च लक्ष्मणे" रघुः "आशंसायां भूतवच्च" "आशंसावचने" तिङ्" पा०। ल्युट् आशसनमप्यत्र न० "इष्टार्थाशंसन माशीः" रघु०। [भूते। भावे क्त ३आशंसायाम् न०।

आशंसित त्रि० आ+शन्स–क्त। १कथिते २इच्छाविषयी-

आशंसित त्रि० आ+शंस–तृच्। भाविशुभेच्छावति। स्त्रियां ङीप्। [कर्त्तरि स्त्रियां ङीप्।

आशंसिन् त्रि० आ+शन्स–णिनि। आशंसौ आशंसा

आशंसु त्रि० आ+शन्स–उ। इच्छाकारके भाविशुभाशंसावति "लक्ष्मीः पुंयोगमाशंसुः कुलटेव कुतूहलात्" भट्टिः

आशक त्रि० अश्नाति अश–ण्वुल्। १भक्षके २भोगयुक्ते। णिच्–ण्वुल्। ३भोगसम्पादके। "तमेतं ब्राह्मणा-विविदिषन्ति–तपसाऽनाशकेन" श्रुतिः।

आशक्त प्रि० सम्यक् शक्तः प्रा०स०। सम्यक्शक्तियुक्ते

आशङ्कनीय त्रि० आ+शकि–अनीयर्। १शङ्कया विषयीकार्य्ये २अनिष्टतया चिन्तनीये च।

आशङ्का स्त्री आ+शकि–अ। १भये त्रासे अनिष्टतया २चिन्तने "समुद्धृताशङ्कमनीचकाशे" माघः। "रत्या च साशङ्कमनुप्रयातः" कुमा०। "गुदपरिकर्त्तनमाशङ्का पाण्डु-रोगग्रहणीदोषशोषाणाम्" सुश्रु०सम्यक्शङ्कायां ३सन्देहे इत्याशङ्कायामाह इति भूरिशः जगदीशः गदाधरश्च प्रायुङ्क्त।

आशङ्कित त्रि० आ+शकि–कर्त्तरि क्त। १भीते कर्मणि क्त अनिष्टतया २चिन्तिते ३सन्दिग्धे च। भावे क्त। ३भये ४सन्देहे ५अनिष्टतया चिन्तने च न०।

आशङ्किन् त्रि० आ+शकि–णिनि। आशङ्कायुक्ते "रघोरभि-भवाशङ्कि चुक्षुभे द्विषतां मनः" रघुः। अशुभाशङ्कि हृद-यम्" रामा० कुब्जा नोचतयैव यान्ति शनकैरात्मेक्षणा-शङ्किनः" रत्ना०। स्त्रियां ङीप्।

आशङ्क्य त्रि० आ+शकि–कर्मणि ण्यत्। १सन्देहविषयीकार्य्ये २अनिष्टतया चिन्त्ये ल्यप्। ३संदिह्येत्यर्थे ४अनिष्टतया ज्ञात्वेत्यर्थे च अव्य० अव्याप्यवृत्तिसाध्यकसद्धेताव-व्याप्तिमाशङ्क्याह" दीधितिः।

आशन पु० अशनएव स्वार्थे अण्। १अशनवृक्षे द्विरूपकोषः अश–णिच् ल्यु। २भोजयितरि त्रि०। अशनिः अशनि-जीवी स्वार्थे पर्श्वा०अण्। ३वज्रजीविनि त्रि०आशनः आ-शनौ बहुषु तस्य लुक् अशनय इत्येव। अशनिरेव प्रज्ञा० अण्। ४वज्रे स्वार्थिकप्रत्ययस्य प्रकृतिलिङ्गत्वात् पुंस्त्री०।

आशय पु०आ–शी–अच्। १अभिप्राये, २आधारे, ३विभवे, ४पनसवृक्षे वैद्यकोक्ते ५स्थानभेदे च। आ फलविपाकात् चित्तभूमौ शेते इति कर्त्तरि अच् कर्मजन्ये ६वासनारूपे संस्कारे, "क्लेशजन्यकर्मविपाकाशयैरपरामृष्टः पुरुषविशेष ईश्वरः" पात०सू०धर्माधर्मरूपे ८अदृष्टे च। अधारे अच्। आशयवति ९चित्ते। "अहमात्मागुडाकेश। सर्व्व-भूताशयस्थितः" गीता०। भावे अच्। १०शयने ११स्थाने च "यो वक्ता नेदृगाशयः" किरा० "ग्रहीतुकामादरिणाश-येन" नैष० विषमोऽपि विगाह्यते नयः कृततीर्थः पयसा-मिवाशयः" किरा० "गृहीत्वैतानि संयाति वायुर्गन्धा-निवाशयात्" वैद्यकोक्ताः देहान्तर्वर्त्तिन आशयास्तु सप्त यथा ह" सुश्रुते "त्वचः सप्त, कलाः सप्त, आशयाः सप्त" इति विभज्य आशयास्तु वाताशयः पित्ताशयः श्लेष्माशयः रक्ताशयः आमाशयः पक्वाशयः मूत्राशयः, स्त्रीणां गर्भाशयोऽष्टम" इति। एषां स्थानानि भावप्र०। "उरोरक्ताशयस्तस्मादधःश्लेष्माशयः स्मृतः। आमा-शयस्तु तदधः तल्लिङ्गं चरकोऽवदत्" नाभिस्तना-न्तरं जन्तोराहुरामाशयं बुधाः। आमाशयादधः पक्वाशयादूर्द्ध्वं तु या कला। ग्रहणीनामिका सैव कथितः पावकाशयः। ऊर्द्ध्वमग्न्याशयो नाभेर्मध्य-भागे व्यवस्थितः। तस्योपरि विलं ज्ञेयं तदधः पवना-शयः। पक्वाशयस्तु तदधः सएव च मलाशयः। तदधः कथिता वस्तिः सा हि मूत्राशयो मतः। पुरुषेभ्योऽधिका-श्चान्ये नारीणामाशयास्त्रयः। एकोगर्भाशयः प्रोक्तः पित्त-पक्वाशयान्तरे। स्तनौ प्रसिद्धौ तावेव बुधैःस्तन्याशयौ स्मृतौ"। १२कोष्ठागारे १३बौद्धमतसिद्धे आलयविज्ञान रूपे विज्ञानसन्ताने १४आश्रये १५किंपचाने पशुधार-णार्थगर्त्तरूपे १६खातभेदे च। "अयञ्च पार्थो वीभत्सु-र्वरिष्ठोज्याविकर्षणे। आस्ते परमसन्तप्तो नूनं सिंह इवा-शये" भा०व० ३५अ०।

आशयाश पु० आशयमाश्रयमश्नाति अश–अण् उप०स०। वह्नौ क्षीरस्वामी तस्य स्वाश्रयकाष्ठादेर्भक्षकत्वेन तथात्वम्

आशर पु० आशृणाति अ+शॄ–अच्। १अग्नौ,२राक्षसे च।

आशव न० आशोर्भावः पृथ्वा० वा अण्। शीघ्रत्वे पक्षे इमनिच् आशिमा पु०। त्व आशुत्वम् न०तल् आशुता स्त्री तत्रार्थे।

आशस् त्रि०आ+शन्स–क्विप्। १आशंसनकर्त्तरि। भावे क्विप्